

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б.Жильцов

« 21 » 01 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ»
Змістовий модуль «Українська мова і дитяча література з методикою
навчання»

для студентів

спеціальності 016 Спеціальна освіта
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 016.00.01 «Логопедія»

Київ – 2021

Розробник:

Порядченко Леся Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Педагогічного інституту

Викладачі:

Порядченко Леся Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Педагогічного інституту

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол № 8 від 20 січня 2020 року

Завідувач кафедри Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 016.00.01
«Логопедія»

«20» 01 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 016.00.01 «Логопедія» О.В. Мартинчук

Робочу програму перевірено

«22» 01 2020 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20²⁰/20²¹ н.р. (підпис) (Бондаренко), «06» 01 20²¹ р. Протокол № 8

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
<i>Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ «Українська мова та література з методикою навчання»</i>		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/ 120	
Курс	3	-
Семестр	6	-
Кількість змістовий модулів із розподілом:	4	
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	28	-
Модульний контроль	4	-
Самостійна робота	28	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – засвоєння студентами теоретичних відомостей, ustalених норм сучасної української літературної мови; розкриття наукових концепцій дидактико-методичних понять, методів і технологій сучасного уроку української мови в початкових класах та ознайомлення учнів з літературними творами; вивчення теоретико-практичних питань організації навчання української мови у початкових класах, мовної підготовки молодших школярів відповідно до державних і європейських стандартів; формування уміння сприймати літературний твір для дітей як мистецтво слова.

Завдання навчальної дисципліни.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, дисципліна «Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ: українська мова і дитяча література з методикою навчання» забезпечує **формування таких загальних та фахових компетентностей:**

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 3. Комунікативна – вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення. Здатність налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.

ЗК 4 Міжособистісна взаємодія – здатність до ефективної міжособистісної взаємодії з дітьми та їхніми батьками. Здатність до емпатійного спілкування в процесі професійної діяльності. Здатність до емоційної стабільності, толерантності.

ЗК 5 Інформаційно-комунікаційна. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розгляду професійних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативно-мовленнєвих задач в соціальній і професійній діяльності.

ФК 1 Організаційна. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати власну професійну діяльність. Здатність до когнітивної гнучкості: ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, уміння долати стереотипне мислення.

ФК 2 Теоретико-методологічна

Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з особливими освітніми потребами; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності

ФК 3 Психолого-педагогічна

Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 4 Методична

Застосовувати базові знання і вміння для формування компетентностей у дітей молодшого шкільного віку. Здатність здійснювати освітній процес в початковій школі з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб дітей молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення.

ФК 8 Психолінгвістична

Володіння знаннями про закономірності мовленнєвого розвитку в онтогенезі, взаємозв'язку мовлення, мислення і свідомості; розуміння психолінгвістичної моделі мовленнєвої діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, дисципліна «Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ: українська мова і дитяча література з методикою навчання» забезпечує оволодіння такими **програмовими результатами навчання:**

- знання української мови і методики її навчання у початкових класах, достатні для успішної професійної діяльності майбутніх педагогів;
- здатність застосовувати мовно-мовленнєві знання і вміння у навчально-виховному процесі початкових класів на уроках української мови;
- здатність аналізувати навчально-методичні комплекти з української мови для початкових класів, оцінювати їхнє змістово-технологічне наповнення відповідно до дидактичних вимог;
- вміння розробляти плани-конспекти та проводити уроки української мови у початкових класах, визначати їхнє навчально-методичне забезпечення, застосовувати сучасні ІКТ;
- вміння здійснювати пошук і вивчення інформації для формування мовних і мовленнєвих знань і вмінь учнів у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали тощо;
- здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи лідерські якості, уміння ефективно спілкуватися й досягати очікуваних результатів у професійній діяльності;
- уміння орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі;
- уміння швидко шукати інформацію, критично оцінювати її, застосовувати отримані знання для вирішення поставленої проблеми;
- уміння здійснювати пошук і огляд сучасної літератури для дітей у спеціальних наукових джерелах, дитячих журналах, газетах, використовуючи різноманітні ресурси (періодичні видання, веб-сайти, портали);
- знання програмових вимог, переліку та змісту творів для класного та позакласного читання учнів початкової школи;
- здатність застосовувати проглядове читання, читання-пошук, читання-спілкування; виразно прочитувати літературний текст;
- вміння здійснювати аналіз художнього твору та аргументувати власні судження;
- вміння визначати тему і мету уроку, розробляти урок відповідно до мети, жанру, художніх особливостей твору із застосуванням сучасних технологій навчання.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна						Самостійна
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ							
Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови курсу методики навчання української мови	4	2		2			
Тема 2. Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки, синтаксису і пунктуації) в початкових класах	6	2	2	2			
Тема 3 Методика розвитку усного та писемного мовлення молодших школярів	6	2	2	2			
Модульний контроль	2						
	16	6	4	6			14
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ							
Тема 4. Зміст предмета “Літературне читання” та його методична реалізація на уроках у 2-4 класах	6	2	2	2			
Тема 5. Методика формування навичок літературного читання	6	2		2	2		
Модульний контроль	2						
	12	4	2	4	2		14
Усього за змістовий модуль "Українська мова та література з методикою навчання" - 60 год.	28	10	6	10	2		28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови курсу методики навчання української мови. (2 год.)

Методика навчання української мови як галузь лінгводидактичної науки. Предмет, завдання, структура методики навчання української мови як навчальної дисципліни. Методологічні засади лінгводидактики. Зв'язок методики з іншими науками. Основні методи дослідження лінгводидактичної дійсності. Внесок визначних лінгводидактів у розвиток науки. Стратегії розвитку критичного мислення учнів на уроках української мови.

Методика проведення уроків навчання грамоти. Добукварний, букварний та післябукварний період навчання грамоти.

Основні поняття теми: лінвістика, лінгводидактика, мова, мовлення.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 3, 4, 5]

Додаткові [1, 4, 13]

Практичне заняття 2. Особливості сучасного уроку української мови в початковій школі

Тема 2. Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки, синтаксису і пунктуації) в початкових класах ЗЗСО (2 год.)

Грамматика як розділ української мови. Предмет і завдання граматики. Розділи граматики. Методика вивчення граматики в початковій школі. Види граматичних розборів і методика їх проведення у початковій школі.

Морфеміка. Морфемна будова слова. Морфемний розбір слів і методика його проведення у початковій школі.

Морфологія як розділ граматики. Предмет і завдання морфології. Методика вивчення морфології в початковій школі. Використання технології «Мозкова атака» у процесі вивчення морфології.

Синтаксис як розділ граматики. Предмет і завдання синтаксису. Види речень за метою висловлювання. Види речень за інтонаційним оформленням. Види речень за будовою. Синтаксична будова висловлювання. Речення. Різні типи речень за метою висловлювання та інтонацією. Зв'язок слів у реченні. Текст та його ознаки. Заголовок тексту. Структурні елементи тексту. Різновиди тексту. Методика вивчення тексту в початковій школі. Методика вивчення синтаксису в початковій школі. Синтаксичний розбір речення і методика його проведення у початковій школі.

Пунктуація. Основні правила пунктуації, які вивчаються в початкових класах ЗЗСО. Методика вивчення пунктуації в початковій школі.

Основні поняття теми: грамматика, морфологія, морфеміка, частини мови, іменник, прикметник, дієслово, прислівник, прийменник, будова слова, префікс, корінь, суфікс, основа, закінчення, словосполучення, речення, текст, заголовок тексту, абзац, крапка, кома, знак оклику, види речень за інтонацією, види речень за метою висловлювання.

Рекомендовані джерела

Основні: [1, 2, 4];

Додаткові: [2, 5, 6, 12,14]

Семінарське заняття 1. Фонетичне членування потоку мовлення. Склад, звук і методика їх вивчення у початковій школі. Чергування голосних і приголосних звуків (2 год.)

Практичне заняття 1. Види граматичного розбору і методика їх вивчення у початковій школі (2 год.)

Тема 3. Методика розвитку усного та писемного мовлення молодших школярів (2 год.)

Монологічне і діалогічне мовлення. Види монологу (опис, розповідь, міркування). Функціональні особливості розповіді. Методика використання стратегії «кубування» в процесі навчання розповіді у початкових класах ЗЗСО. Функціональні особливості опису. Одночасність подій в описі. Види опису. Методика інтегрованого тематично-проектного навчання опису у початкових класах ЗЗСО. Функціональні особливості міркування як логічної категорії. Структурні компоненти міркування. Методика інтегрованого тематично-проектного навчання учнів початкових класів створювати тексти-міркування.

Переказ. Види переказу. Особливості навчання різним видам переказу учнів у початкових класів ЗЗСО. Різниця між різними видами переказу. Методика навчання вибіркового переказу. Методика навчання стислого переказу. Методика навчання творчого переказу.

Види творів та методика навчання їх написання у початковій школі. Твори – монологи. Твір – опис та методика його написання у початковій школі. Твір – розповідь та методика його написання у початкових класах ЗЗСО. Твір – роздум та методика його написання у початковій школі. Твори, які включають в себе діалоги.

Основні поняття теми: опис, розповідь, міркування, діалог, монолог, твір, переказ.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5, 10, 12, 14]

Семінарське заняття 2. Види мовленнєвої діяльності у методиці навчання української мови у початкових класах ЗЗСО (2 год.)

Практичне заняття 3. Функціональні особливості різновидів монологічного мовлення (2 год.)

Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

Тема 4. Зміст предмета “Літературне читання” та його методична реалізація на

уроках у 2-4 класах

Історичні передумови започаткування літературної освіти в початковій школі. Літературне читання як навчальний предмет. Сутність і змістові лінії літературної освіти. Коло читання. Принципи визначення змісту читання Літературний розвиток учнів на уроках читання на основі стратегії ЗХД. Мовленнєвий розвиток учнів на уроках читання. Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного.

Основні поняття теми: коло читання, літературна освіта, зміст читання, процес читання.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5, 13, 12, 10, 14]

Семінарське заняття 3. Методична реалізація змістових ліній на уроках літературного читання (2 год.)

Практичне заняття 4. Методика проведення уроків літературного читання. Уроки класного читання (2 год.)

Тема 5. Методика формування навичок літературного читання

Уроки класного читання, їх мета і завдання в початкових класах. Класифікація уроків читання в початкових класах. Дидактична структура уроку ознайомлення з новим твором. Робота з текстом. Уроки узагальнення вивченого матеріалу. Нестандартні уроки читання.

Якісне читання, його характеристика. Способи, види і форми учнівського читання. Свідоме читання. Словникова робота на уроках читання. Смісловий і структурний аналізи твору. Правильне читання. Прийоми вироблення правильного читання. Швидке читання. Формування навичок швидкого читання. Виразне читання. Система роботи для його формування.

Основні поняття теми: якості читання, види читання, якості читання, прийоми вироблення навичок якісного читання.

Рекомендовані джерела

Основні: [1, 4, 7];

Додаткові: [2, 3, 6, 9, 13, 14]

Практичне заняття 5. Особливості вивчення творів різних жанрів на уроках літературного читання Система роботи з дитячою книжкою(2 год.)

Лабораторне заняття 1. Методика формування навичок якісного читання (2 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	3	3	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	3	30	2	20
Робота на лабораторному занятті	10	-	-	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			108		96
Максимальна кількість балів		204			
Розрахунок коефіцієнта		2, 04			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Кількість балів
1	<ol style="list-style-type: none"> Скласти таблицю «Структура різних типів уроків». Розробити план-конспект комбінованого уроку (Тема. «Іменник як частина мови», 4 клас). Підготувати вправи в LearningApps для роботи з новою буквою на уроках читання й письма. Зробити звуко-складовий і звуко-буквенний аналізи слів (аналіз 20 слів). Заповнити зошит для письма з друкованою основою 	14	25
2	<ol style="list-style-type: none"> Згрупувати твори підручника «Літературне читання» 4 клас автор М.С.Вашуленко по жанрах, визначити їх тематичне спрямування; Підготувати короткі розповіді про авторів, які запропоновані для читання. Скласти термінологічний словник літературознавчих термінів (проілюструвати прикладами з підручника «Літературне читання» 3 клас автор В.О.Науменко). Скласти програму дитячого літературного ранку у 3 	14	25

	<p>класі.</p> <p>4. Зробити короткий аналіз шкільних книг з позакласного читання для 3-4 кл.</p> <p>5. Підготувати по 2 вправи з кожного напрямку роботи: словникова робота за конкретним твором; вправи на розширення «поля читання»; вправи з розвитку навички виразного читання, підготовка партитури тексту для читання; вправи для розвитку темпу читання.</p>		
	Разом	28	50

4-5 балів	студент уміє узагальнювати й систематизувати навчальний матеріал; володіє вміннями добирати доцільні методи і прийоми навчання, форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови та літературного читання
2-3 бали	студент уміє узагальнювати й систематизувати навчальний матеріал, але припускається неточностей; володіє вмінням добирати методи, прийоми навчання, форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови та літературного читання, але вони не завжди доцільні і методично виправдані
1-2 бали	студент не в достатній мірі вміє узагальнювати й систематизувати навчальний матеріал; недостатньо володіє вміннями добирати доцільні методи, прийоми навчання, форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови та літературного читання
0 балів	студент не оволодів уміннями узагальнювати й систематизувати навчальний матеріал; добирати доцільні методи, прийоми навчання, форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови та літературного читання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.
Модульний контроль здійснюється у формі комп'ютерного тестування (25 питань).

Кожне правильно виконане завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які Ви можете набрати за виконання модульної контрольної роботи = 25 балів.

Мінімальна кількість балів, які Ви можете набрати за виконання модульної контрольної роботи = 1 бал модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F _X	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 Балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 60 год.: лекції – 10 год., практичні заняття – 10 год., семінарські заняття – 6 год., лабораторні заняття – 2 год., самостійна робота – 28 год, МКР – 4 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модулі	ЗМ I								ЗМ II						
Назва модуля	МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ								МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ						
К-сть балів за модуль	108 балів								96 балів						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Дати															
Теми лекцій (відвідування – 5 балів)	Теоретико-методологічні засади побудови курсу методики навчання української мови. (1 бал)		Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки ,синтаксису і пунктуації) в початкових класах (1 бал)			Методика розвитку усного та писемного мовлення молодших школярів (1 бал)			Зміст предмета “Літературне читання” та його методична реалізація на уроках у 2-4 класах (1 бал)			Методика формування навичок літературного читання (1 бал)			
Теми семінарських занять (відвідування та робота під час заняття – 3*11= 33 бали)				Фонетичне членування потоку мовлення. Склад, звук і методика їх вивчення у початковій школі. Чергування голосних і приголосних звуків (11 балів)			Види мовленнєвої діяльності у методичі навчання української мови у початкових класах ЗССО (11 балів)			Методична реалізація змістових ліній на уроках літературного читання (11 балів)					
Теми практичних занять (відвідування та робота під час заняття – 5*11= 55 балів)	Особливості сучасного уроку української мови в початковій школі (11 балів)				Види граматичного розбору і методика їх вивчення у початковій школі (11 балів)			Функціональні особливості різновидів монологічного мовлення (11 балів)			Методика проведення уроків літературного читання. Уроки класного читання (11 балів)		Особливості вивчення творів різних жанрів на уроках літературного читання. Система роботи з дитячою книжкою (11 балів)		

Теми лабораторних занять (відвідування та робота під час заняття – 1*11= 11 балів)															Методика формування навичок якісного читання (11 балів)
Самостійна робота (10*5=50 балів)	25 балів								25 балів						
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 25 балів								Модульна контрольна робота № 2 25 балів						

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі : метод. посіб. / М. С. Вашуленко. – К. : Освіта, 2014. – 268 с.
2. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 364 с.
3. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : Посібник для студентів пед. університетів та інститутів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2011. – 366 с.
4. Навчальні програми для загальноосвітніх закладів із навчанням українською мовою. 1-4 класи (2016). Режим доступу: <http://osvita.ua/school/program/8793/>
5. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 класи. – К. : ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. – 240 с.
6. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студентів пед. фак. / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 416 с.

Додаткові

1. Вашуленко М.С. Орфоепія і орфографія в 1 – 3 класах / М. С. Вашуленко. – К. : Рад. шк., 2012. – 103 с.
2. Вашуленко М.С. Удосконалення змісту і методики навчання рідної мови в 1-4 класах / М.С. Вашуленко. – К. : Рад. школа, 2011. – 35 с.
3. Гудзик І. П. Аудіювання українською мовою: посіб. / І. П. Гудзик. – К. : Педагогічна думка, 2003. – 144 с.
4. Мацько Л.І. Українська мова як засіб формування національної свідомості / Л.І. Мацько // Українська мова як державна в Україні : зб. матеріалів. – К. : 2016. – С.74–82.
5. Методика викладання української мови: навч. посібник /С. І. Дорошенко, М. С. Вашуленко, О. І. Мельничайко та ін.; за ред. С. І. Дорошенка. – 2-е вид. перероб. і допов. – К. : Вища шк., 2010. – 398 с.
6. Пономарьова К. І. Формування в молодших школярів умінь будувати зв'язні висловлювання / К.І. Пономарьова // Поч. школа. – 2013. – № 11. – С.29–33.
7. Тоцька Н. І. Фонетика української мови та її вивчення в початкових класах / Н. І. Тоцька. – К. : Рад. шк. – 2014. – 176 с.
8. Державний стандарт початкової освіти [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
9. Концепція «Нова українська школа» [електронний ресурс]. – Режим доступу : https://rada.info/upload/users_files/40056237/e74a979f4f08da6b69a20b361f400756.pdf
10. Трунова В. А. (2019). Вивчення української мови молодшими школярами в умовах багатомовності [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/25609/1/Trunova.pdf>

11. Ситченко А. Л. (2019). До питання модернізації навчання літератури. Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 6 від 25 квітня 2019 р.), 354. [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://undip.org.ua/upload/iblock/4c4/zbirnyk-materialiv-voloshyns%60ki-chytannya.pdf#page=355>
12. Хома, О. М. (2019). Методика навчання української мови з каліграфією [електронний ресурс]. – режим доступу: http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3268/1/Homa_Methodology_teaching_Ukrainian.pdf
13. Типова освітня програма розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна [електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/nova_ukrajinska_shkola/normativna_baza_nush/tipova_osvitnja_programa_pid_kerivnictwom_r_b_shijana/316-1-0-7365
14. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко [електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/nova_ukrajinska_shkola/normativna_baza_nush/tipova_osvitnja_programa_rozroblena_pid_kerivnictwom_o_ja_savchenko/316-1-0-7364

Рекомендовані книги та фільми для перегляду та прочитування

Книги

- Стівен Кові. Швидкість довіри
- Еріх-Марія Ремарк. Три товариші
- Річард Бах. Чайка Джонатан Лівінгстон
- Ерік-Еммануель Шмідт. Оскар і Рожева пані
- Деніел Кіз. Квіти для Елджерона
- Іван Багряний. Сад Гетсиманський
- Таня Малярчук. Забуття

Фільми

- Король говорить!
- Список Шіндлера
- Людина, яка змінила все
- Людина дощу
- Життя Пі
- Плем'я
- Білий птах з чорною ознакою

Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Семінарське заняття 1. Фонетичне членування потоку мовлення. Склад, звук і методика їх вивчення у початковій школі. Чергування голосних і приголосних звуків.

Питання для обговорення:

1. Розкрити особливості графічної будови літер, методичні прийоми пояснення елементів друкованих та писаних літер відповідно до програми НУШ.
2. Розкрити особливості методики ознайомлення з новою буквою та звуками, які вона позначає на письмі.
3. Пояснити особливості чергування голосних і приголосних звуків та особливості методики їх вивчення в початковій школі.
4. Розкрити особливості методики ознайомлення молодших школярів з мовними поняттями "звук", "склад", "слово".

Завдання для виконання:

1. Зробити порівняльний аналіз програм навчання дітей української мови у ЗДО та ЗЗСО щодо навчання грамоти.
2. Побудувати звукові моделі 10 слів.

Семінарське заняття 2. Види мовленнєвої діяльності у методиці навчання української мови у початкових класах ЗЗСО

Питання для обговорення:

1. Розкрити основні особливості процесу творення рецептивних видів мовленнєвої діяльності .
2. Назвати основні особливості процесу творення продуктивних видів мовленнєвої діяльності .
3. Обґрунтувати, яким чином проходить процес навчання учнів початкової школи писемним видам мовленнєвої діяльності?
4. Розкрити роль усних видів мовленнєвої діяльності у формуванні умінь писемних видів мовленнєвої діяльності.

Практичне заняття 1. Види граматичного розбору і методика їх вивчення у початковій школі

Завдання для виконання:

1. Виконати синтаксичний розбір 5 складнопідрядних і 5 складносурядних речень.
2. Розробити 3 вправи для учнів 4 класу на виконання морфемного та морфологічного розбору .
3. Зробити морфологічний розбір по 5 слів кожної частини мови, яка вивчається в початковій школі.
4. Виконати морфемний розбір 10 слів, до 5 з них підібрати спільнокореневі слова.
5. Скласти 5 простих речень ускладнених однорідними членами речення.

Практичне заняття 2. Особливості сучасного уроку української мови в початковій школі

Завдання для виконання:

1. Проаналізувати типи уроків української мови, які пропонуються в НУШ та класифікувати їх. .
2. Підготувати структурні елементи уроку української мови з теми "Синтаксис" за вимогами НУШ.
3. Розробити сучасний урок української мови з використанням ІК технологій на тему "Будова слова" за вимогами НУШ.
4. Розробити 5 тестових завдань для учнів 4 класу з теми "Морфологія" в системі kahoot та LearningApps

Практичне заняття 3. Функціональні особливості різновидів монологічного мовлення

Питання для обговорення:

1. Підготувати план-конспект уроку з розвитку зв'язного мовлення - опису учнів початкової школи з використанням ІК технологій.
2. Підготувати план-конспект уроку з розвитку зв'язного мовлення - розповіді учнів початкової школи з використанням ІК технологій.
3. Підготувати план-конспект уроку з розвитку зв'язного мовлення - міркування учнів початкової школи з використанням ІК технологій.

Семінарське заняття 3. Методична реалізація змістових ліній на уроках літературного читання

Питання для обговорення:

1. Розкрити суть і значення інтегрованого уроку у формуванні читацької активності учнів початкової школи.
2. Обґрунтувати особливості проведення уроків читання із застосуванням методу проектів.
3. Розробити план-конспект інтегрованого уроку з літературного читання.
4. Розробити план-конспект уроку-проекту з вивчення біографії та твору письменника в 4 класі

Завдання для виконання:

1. Підготуватися до висвітлення основних положень зазначених аспектів однієї з тем:
 - Літературне читання як навчальний предмет.
 - Мета й завдання уроків читання в початковій школі.
 - Характеристика змістових ліній з читання.
 - Принципи визначення змісту читання.
 - Літературний розвиток учнів на уроках читання.
 - Основні напрями роботи з літературознавчої пропедевтики.
 - Мовленнєвий розвиток учнів на уроках читання.

Практичне заняття 4. Методика проведення уроків літературного читання. Уроки класного читання.

Завдання для виконання:

1. Розробити конспект уроку літературного читання для учнів 2 класу, з використанням ІК технологій
2. Використовуючи комп'ютерні технології Kahoot та LearningApps розробити завдання для перевірки розуміння учнями засвоєного матеріалу
3. Розробити конспект уроку літературного читання для учнів 3 класу, з використанням ІК технологій

Практичне заняття 5. Особливості вивчення творів різних жанрів на уроках літературного читання Система роботи з дитячою книжкою

Завдання для виконання:

1. Розробити план- конспект уроку читання загадок (скоромовок, прислів'їв, приказок, лічилок).
2. Розробити фрагменти уроків літературного читання для опрацювання легенд та казок.
3. Розкрити жанрові особливості оповідання. Підготувати схему аналізу оповідання, в основі якого лежить вчинок. Підготувати план роботи з ілюстраціями під час вивчення оповідання.
4. Розкрити методичні основи проведення бесід на уроках літературного читання: вступної, аналітичної, узагальнюючої.

Лабораторне заняття 1. Методика формування навичок якісного читання

1. Підготувати 4 вправи в LearningApps для розвитку зорового сприймання під час читання: розширення поля читання, миттєве розпізнавання слова під час читання, переглядання тексту, зняття вокалізації.
2. Розробити 5 вправ на формування навичок якісного читання учнів початкової школи.
3. Розкрити поняття:
 - якості читання, техніка читання,
 - види, форми і способи читання,
 - свідоме читання (когнітивний, комунікативний рівні),
 - смисловий аналіз тексту,
 - структурний аналіз тексту,
 - рівні розуміння тексту (безпосереднє, опосередковане),
 - правильне читання,
 - швидке читання,
 - виразне читання,
 - партитура читання.
4. Розробити схему взаємозв'язку різних якостей читання?